

KAP-RD43-1-24 - Külterületi utak fejlesztése

Hozzászóló neve	A hozzászólás	Válasz
Pál János Viktor	Témakör: Pályázók köre Vélemény: A KAP ST-ben a RD43_R02_LOC_73 kódszámú Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistelepüléseken című beavatkozásban jogosult kedvezményezettként a jogi személyiségű vállalkozások is megjelölésre kerültek, a felhívás azonban csak települési önkormányzatok részére nyújt támogatást. Az agrár szektorban, különösen az erdőgazdálkodásban a feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra bekerülési értéke gazdaságosan nem termelhető ki a bevételekből. A munkagépek, szállítóeszközök közlekedéséhez viszont az erdő termőtalaja védelme érdekében fontos, hogy megfelelő úthálózat álljon rendelkezésre, ugyanis a tevékenységet érintő korlátozások és a munkák időszakossága miatt a munkavégzés általában nem igazítható a kedvező időjárási körülmények idejére. Megjegyzem, hogy az erdészeti feltáráshálózat elemein kerékpárral, lóval és lóval vontatott járművel bárki közlekedhet a 2009. évi XXXVII. tv. 91. § (1) bekezdése alapján.	Köszönjük az észrevételt. A KAP ST érintett beavatkozása több célterületet tartalmaz, a programban a jogosultak köre egységesen került meghatározásra, de a beavatkozás alapján több felhívás kerül meghirdetésre, és az egyes felhívások nem terjednek ki minden, a programban rögzített szereplőre. Jelen esetben az IH forrásgazdálkodási okokból is kizárólag önkormányzatokra kívánja szorítani a jogosultak körét. Továbbá a beavatkozás keretében kizárólag külterületi helyi közutak fejlesztése és fenntartása támogatható. A helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendeletben foglaltak szerint a helyi közút a települési önkormányzat tulajdonában levő közút.
Ötvös Éva	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt Irányító Hatóság! Kérem az Igényelhető előleg mértékét felül vizsgálni, tekintettel arra, hogy a vidéki térségekben működő Önkormányzatok 25%-os előleg mellett nem rendelkeznek akkora fedezettel, hogy fennmaradó 70 %-ot (95%-os támogatás mellett) önerőből megelőlegezzék. Vagy javasoljuk, hogy a 25%-os előleggel ne kelljen a folyósítástól számított 12 hónapon belül elszámolni, csak a záró kifizetési igénylésben kelljen a teljes előleget elszámolni. Ebben ez esetben a finanszírozás az előleg görgetésével, és fennmaradó támogatás kifizetési kérelmek általi lehívásával megoldható a kisebb települési önkormányzatoknak is. Köszönettel: Maróc Község Önkormányzata	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
dr. Bencze Zoltán	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt Irányító Hatóság! Az előleg igényléssel kapcsolatban kérdésként merült fel, és sajnos erre nem találtunk választ a tervezetben, hogy lesz-e lehetőség előleg ismételt igénylésére abban az esetben, ha akorábbi előleggel a pályázó elszámolt? Tisztelettel: dr. Bencze Zoltán jegyző	
Névtelen	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt Cím! A Felhívás tervezet 8.3. alapján: "A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig, de legfeljebb egyéni művelet esetén 37.500.000 Ft-ig, konzorcium esetén 75.000.000 Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel, egy alkalommal előleget igényelhet." "Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80 - 83. §-a tartalmazza." A KAP Vhr. 83.§-a lehetőséget ad a felhívásban meghatározott mértékig az előleg újra igénylésére, amennyiben már a Kedvezményezett elszámolt a korábban kifizetett előleg összegével. Fentiek alapján egyszeri, 25%-os mértékű előleg igénylésére van lehetőség.(?) A kisebb települési Önkormányzatok esetében indokolt és célszerű az előleg fokozatos lehívását lehetővé tenni a projektek előrehaladásának és a folyamatos likviditás biztosítása érdekében.	
Fekete Tibor	Témakör: Pályázók köre Vélemény: Tisztelt Cím! Véleményem szerint hiba kizárni a kedvezményezettek köréből a jogi személyiségű vállalkozásokat, és a jogi személyiség nélküli vállalkozásokat, mert sok esetben az önkormányzatok nem elég vállalkozó szelleműek egy ilyen pályázaton való induláshoz. Továbbá a külterületi utak minősége csak egy szűk vállasztói kört érint, ezért nem tartozik az önkormányzatok legfontosabb céljai közé ezen utak javítása, azokon minőségi közlekedés biztosítása. Ezen a területen a rendszerváltás óta csak romlás tapasztalható! Köszönettel: Fekete Tibor	Köszönjük az észrevételt. A KAP ST érintett beavatkozása több célterületet tartalmaz, a programban a jogosultak köre egységesen került meghatározásra, de a beavatkozás alapján több felhívás kerül meghirdetésre, és az egyes felhívások nem terjednek ki minden, a programban rögzített szereplőre, jelen esetben az IH forrásgazdálkodási okokból is kizárólag önkormányzatokra kívánja szorítani a jogosultak körét. Továbbá a beavatkozás keretében kizárólag külterületi helyi közutak fejlesztése és fenntartása támogatható. A helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendeletben foglaltak szerint a helyi közút a települési önkormányzat tulajdonában levő közút.
Siklósi István	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: Inkább kérdés: Zártkertekhez vezető burkolt út felújítása is pályázható? Illetve a zártkertek közötti földutak felújítása, megerősítése is támogatható?	Köszönjük a kérdést. A területi lehatárolásnak megfelelő települések külterületi helyi köztűtjai egységesen támogathatók, függetlenül attól, hogy azok zártkerti területeken haladnak át vagy sem. Magánútnak minősülő, vagy lezárt út a fenti jellemzők ellenére nem részesülhet támogatásban.

Bajót Község Önkormányzat	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: A 25%-os, de maximum 37.500.000 Ft előleg a kis önkormányzatokat kizárja a pályázatból, mivel az utófinanszírozás miatt az önkormányzat nem tudja megelőlegezni a fennmaradó összeget, illetve részszámlák elszámolásának elhúzóda miatt elhúzza a pályázat megvalósítását. 100%-os előleg vagy előfinanszírozás lehet csak elfogadható a kisebb saját bevételekkel alig rendelkező önkormányzatok számára. Kérdés, hogy egyéb általános kiadásokat finanszíroz-e a pályázat, mint például: - tervezés, kimérés, engedélyeztetés, pályázatírás, projektmenedzsment, műszaki ellenőr költsége, stb.	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
Névtelen	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: Tisztelt Irányító Hatóság! Tárgyi felhívással kapcsolatban kérem állásfoglalásukat arra vonatkozóan, hogy jelen felhívásban támogatható e zártkerti, közforgalom elől el nem zárt, önkormányzati út felújítása. Fogalomjegyzék alapján véleményünk szerint támogatható, de javasolt ennek a pályázat kiírása előtti pontosítása. "Külterületi helyi közút: olyan helyi közút (a gyalogosok és a közúti járművek közlekedésére szolgáló közterület), amely a település közigazgatási területének belterületnek nem minősülő részén helyezkedik el, és az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan-nyilvántartásban útként vagy közútként nyilvántartott út, vagy az önkormányzat ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett vagyonkezelésében lévő közforgalom elől el nem zárt állami tulajdonban lévő út."	Köszönjük az észrevételt. Az ingatlan nyilvántartás alapján amennyiben az út megfelel a pályázati felhívásban szereplő előírásoknak (Önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati vagyonkezelésben lévő külterületi, helyrajzi számmal ellátott út) továbbá a fogalomjegyzékben szereplő, Ön által idézett fogalomnak, úgy elméletben támogatható az út fejlesztése. Azonban felhívom figyelmét, hogy egy adott út támogathatóságának megítélése nem tartozik az Irányító Hatóság hatáskörébe.
Nagy Lajos	Témakör: Pályázók köre Vélemény: Tisztelt Cím! Lehetőség szerint kérem, hogy bővítsék ki a Pályázók körét általános szabályok szerint magán tulajdonú mezőgazdasági tevékenységet végző jogi személyekre, Kft-re, őstermelőkre is azzal, hogy pályázhassanak egyénileg és konzorciumban is olyan jelenleg is külterületi út funkciót betöltő magán tulajdonú útjaik felújítására, amelyek korábban önkormányzati tulajdonban voltak és termőföldekre állattartó helyekre vezetnek! Legtöbb esetben a helyi gazdák adományából áll össze az önkormányzatoknál az önerő finanszírozása, emellett előfordult már több esetben az elmúlt években, hogy értékesítésre kerültek külterületi utak magán tulajdonba gazdák részére fenntarthatóság, üzemeltetés javítása céljából, azonban ezen utak ugyanúgy közutakat, önkormányzati utakat kötnek össze. Segítő együttműködést előre is köszönöm!	Köszönjük az észrevételt. A KAP ST érintett beavatkozása több célterületet tartalmaz, a programban a jogosultak köre egységesen került meghatározásra, de a beavatkozás alapján több felhívás kerül meghirdetésre, és az egyes felhívások nem terjednek ki minden, a programban rögzített szereplőre, jelen esetben az IH forrásgazdálkodási okokból is kizárólag önkormányzatokra kívánja szorítani a jogosultak körét. Továbbá a KAP ST RD43_R02_LOC_73 kódszámú Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistélepüléseken című beavatkozás keretében kizárólag külterületi helyi közutak fejlesztése és fenntartása támogatható. A helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendeletben foglaltak szerint a helyi közút a települési önkormányzat tulajdonában levő közút.
Vigh Ádám	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 1. részlet: A felhívás 8.3 pontja - összhangban a 54/2023. (IX. 13.) AM rendelettel – 25 %-ig teszi lehetővé előleg igénylést egy alkalommal. A felhívás 8.3 pontja alapján az előleget az első kifizetési kérelemben teljes mértékben el kell számolni. Ez azt eredményezi, hogy a kedvezményezettnek 75 %-ig előfinanszírozni kellene a projektet. Ez több mérföldkő betervezésével sem áthidalható, mivel az útépités sajátossága, hogy a nagy tételű munkák viszonylag gyorsan néhány hét leforgása alatt követik egymást, a kifizetési kérelmek ügyintézési ideje pedig ennél átlagosan hosszabb szokott lenni. Kevés saját bevétellel rendelkező önkormányzat esetén ez jelentős likviditási problémát okoz főleg, ha egy esetleges kifizetési kérelem ügyintézése elhúzódik. A 14-20-as konstrukcióban elegendő volt az előleget a záró kifizetési kérelemnél elszámolni, továbbá 50 %-os előleg volt igényelhető.	Köszönjük az észrevételeket. A hazai szabályzás, az 54/2023 AM rendelet (KAP Vhr.) az alábbiak szerint rendelkezik: "80.§ 1.) Ha adott intézkedésre vonatkozó felhívás úgy rendelkezik, a támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb huszonöt százalékáig – a helyi akciócsoport (a továbbiakban: HACS) kivételével, ahol a HACS működési költség felhívásban rögzített mértékéig – a kedvezményezett kérelemmel egy alkalommal előleget igényelhet. 83. § (1) Az előleggel való teljes elszámolást követően – ha adott intézkedésre vonatkozó felhívás úgy rendelkezik – a felhívásban meghatározott mértékig újra kérelmezhető előleg." A beérkező javaslatok és a törvény adta lehetőségek szerint, azok esetleges alkalmazása teljes körűen megfontolásra fog kerülni.
Vigh Ádám	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 2. részlet: A 54/2023. (IX. 13.) AM r. is rögzíti a 25%-os előleget és annak első kifizetési kérelemnél történő elszámolását, amennyiben ez módosítható arra, hogy a záróban kellene csak elszámolni az nagyban segíteni a projekt megvalósítása során a kedvezményezettek likviditását. Amennyiben a fenti javaslatok nem kivitelezhetőek akkor a rendelet 83.§ úgy rendelkezik, hogy ha a felhívás engedi van lehetőség többszöri előleg igénylése a felhívásban meghatározott mértékig. Az igényelhető előleg mértékének növelésével (teljes támogatás 50-75%-a) és az előleg többszöri (2-3 alkalom) igénylésének lehetővé tételével, azok előlegigénylést követő kifizetési kérelemben történő elszámolásával javítható a kedvezményezettek likviditási kockázata, ezáltal növelhető a pályázói kedv. Meg kell említeni, hogy ezen megoldás többlet adminisztrációt eredményezne a kedvezményezetti és a támogatói oldalon egyaránt. Az előleg záró	

	kifizetési kérelemben történő elszámolásának lehetővé tétele jobb megoldás.	
Kerekes Adrienn	Témakör: Elszámolható költségek Vélemény: A Pályázati Felhívás 3.1.3. Nem támogatható tevékenységek f) pontja alapján a gépjármű parkoló kialakítása, fejlesztése, korszerűsítése nem támogatható tevékenység. A parkoló kialakítását, fejlesztését javasoljuk a 3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek közé besorolni, esetlegesen költségkorlát figyelembe vételével, mivel sok esetben a külterületi úthoz parkoló is kapcsolódik. PI temetőbe vezető út esetében a temető előtti parkoló fejlesztése A Felhívás 3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek pontja szerint Önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati vagyonkezelésben lévő külterületi, helyrajzi számmal ellátott, már meglévő közutak fejlesztése támogatható. Sok esetben a külterületi út belterületi úthoz kapcsolódik. Az előző évi pályázati tapasztalatok azt mutatják, hogy a fejlesztések egy a belterületi utat, útcsatlakozást is érinti. Javasoljuk költségkorlát betartása mellett az útcsatlakozások felújítását, korszerűsítését is támogatható tevékenységként felvenni	Köszönjük az észrevételt! Az észrevételek értékelését követően javaslatának esetleges bevezetése még megfontolásra kerül.
Kerekes Adrienn	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: A Felhívás 3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek pontja alapján támogatható a g) A művelet megvalósításához szükséges ingatlan vásárlása. A korábbi évek tapasztalata szerint sok esetben a külterületi út valós nyomvonala eltér a földhivatali nyilvántartásban szereplő nyomvontól Több esetben a tulajdonviszonyokat rendezni szükséges, az ingatlanvásárláshoz kapcsolódó költségek általában nem férnek bele az összes elszámolható költségre vetített 2%-os korlátba. Az ingatlanvásárlásra vonatkozó költségkorlát megemelését javasoljuk 10%-ra.	Köszönjük az észrevételeket. A hazai szabályzás, az 54/2023 AM rendeletben (KAP Vhr.) fogaltak alapján "Az ingatlanvásárlás összes elszámolható nettó költsége nem haladhatja meg a művelet keretében elszámolható nettó költségek összegének 2%-át." Fentiek alapján nincs lehetőség a pályázati felhívásban szereplő korlát felső irányba való módosítására.
Kerekes Adrienn	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: A támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 25 százalékáig, de legfeljebb egyéni művelet esetén 37.500.000 Ft-ig, konzorcium esetén 75.000.000 Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet. Tapasztalatok alapján a külterületi utak kivitelezési ideje 4-6 hónap. A likviditási problémák elkerülése végett javasoljuk az előleg mértékét 50%-ra módosítani. A Felhívás 3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások pontja alapján "Ha a művelet megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani " Javasoljuk, hogy a támogatási kérelemhez csak tervezői nyilatkozatot kelljen benyújtani, arról, hogy a művelet megvalósítása vízjogi engedélyköteles beruházást tartalmaz-e vagy sem	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
Vicskics Rita	Témakör: Pályázók köre Vélemény: A Felhívás 2.1. Kedvezményezettek köre pontja szerint A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be: Vidéki térségekben (lásd: 1. melléklet) működő települési önkormányzat. A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség: - a kedvezményezett konzorciumnak legfeljebb két tagja lehet és a megvalósítani kívánt művelet kizárólag a tagokat (településeket) egymással közvetlenül összekötő, már meglévő külterületi helyi közút fejlesztésére irányulhat. Javasoljuk, hogy a konzorciumnak több tagja is lehessen, mivel lenne olyan pályázat, ahol a (településeket) egymással közvetlenül összekötő út több települést is érint, összeköt.	Köszönjük a javaslatot, megvizsgáljuk a kettőnél több tagból álló konzorciumok támogatásának lehetőségét.
Mokó Ferenc	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Felhívás 2. melléklet Tartalmi értékelési szempontok 1. A 2. értékelési szempont alapján előnyben részesülnek a nagyobb lakosságszámmal rendelkező települések a kis létszámú vidéki településekhez képest (1000 fő lakosságszámnál kisebb települések 0 pontot érhetnek el), mely részben ellentétes a felhívás céljával. Javasolt a kistelepülések előnyben részesítése. 2. A 4. Tartalmi értékelési szempont alapján javasolt a fejlesztéssel érintett útszakaszról közvetlenül megközelíthető gazdasági/mezőgazdasági célú ingatlanok/gazdálkodási helyek száma alapján adható pontszám számításának a felülvizsgálata, figyelembe véve, hogy a vidéki településeken külterületen működő gazdasági egységek száma csekély, így az értékelési	Köszönjük a javaslatot, megvizsgáljuk a szempont módosításának lehetőségét.

	szempont jelenlegi formájában nem differenciál megfelelően. A szempont esetében az adható pontszám javasolt számítása: A fejlesztéssel érintett útszakaszról közvetlenül megközelíthető gazdasági/mezőgazdasági célú ingatlanok/gazdálkodási helyenként 1 pont, maximum 20 pont.	
Ungváriné Dr Kisvári Katalin	Témakör: Elszámolható költségek Vélemény: Önkormányzatnál dolgozó szakemberként mondhatom, hogy a támogatási kérelem összegeként írt 150.000.000 Ft, a mai árakkal számolva, egy út felújítására nem elegendő. A korábbi évek óriási inflációja, olyan mértékű áremelkedést hozott, ami nem teszi lehetővé ebből a pénzből egy projekt szabályos, és jó minőségű megvalósítását. További és ennél nagyobb probléma, hogy a magyar önkormányzatok nem milliárdosok, nagyon kicsi a költségvetésük és abban a szabad mozgás tér. Egy 10.000 fő alatti település nem tud előre megfinanszírozni több 10 millió forintot. A kapott előleg (25%-val), ha rögtön a projekt elején el kell számolni és nincs összeg, amit le tud hívni amiből a projektet lehet folytatni, akkor kár is lesz megpályázni bármilyen fejlesztésről is legyen szó. Egy önkormányzat azért mert pályázni, mert a kapott előleget tudta görgetni és felhasználni a támogatások folyamatos lehívásához. Ha ezt elveszik tőle, akkor kár is a részükre kiírni bármit is.	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
dr. Badacsonyi Tamás	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt Irányító Hatóság! A tárgybeli felhívás tervezet alapján a települési önkormányzatok a támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 25 százalékáig vehetnek igénybe támogatási előleget. (illetve maximum 37,5 M Ft-ig) A korábbi VP szabályozással szemben ezúttal az első kifizetési kérelmben az előleggel el kell számolni, korábban lehetőség volt ezt az utolsó kifizetési kérelmben megtenni. Ez a kitétel ellehetetleníti a beruházások finanszírozását. A kisebb települési önkormányzatok, nem tudják a beruházást előfinanszírozni. A kifizetési kérelmek feldolgozása átlagosan 2-6 hónap jelenleg, feltéve, ha nincs közbeszerzés (a közbeszerzések utóellenőrzése jelentős késedelemmel zajlott, és adott esetben, akár 1 évig is eltartott, ezalatt blokkolva a kifizetéseket). Az útépitési beruházások 1-3 hónap alatt megvalósulnak, a kivitelezők a 100% beruházási összegre jogosultak. Mindezen feltételek miatt felelőséggel nehezen tervezhető így egy beruházás.	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
Németh Tamás	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 2. melléklet - Tartalmi értékelési szempontok: 2.1 pontja. Nem tartom logikusnak ezt a pontozási szempontot. Miért büntetik a kis lakosságú településeket? Egy 500 fős település itt 1 db pontot nem kap. Egy 9900 fős település pedig megkapja a maximális 10 pontot. A pontozási szempont sem nem logikus, sem nem korrekt a kis településekkel szemben. Egy 9900 lakosú település sokkal könnyebben megvalósít egy ilyen beruházást önerőből/saját költségvetési forrásból, mint egy 500 fős település. Javasolom a pontozás megfordítását!	Köszönjük a javaslatot, megvizsgáljuk a szempont módosításának lehetőségét.
Németh Tamás	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: A pályázati felhívás szerint: A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség: - a kedvezményezett konzorciumnak legfeljebb két tagja lehet és a megvalósítani kívánt művelet kizárólag a tagokat (településeket) egymással közvetlenül összekötő, már meglévő külterületi helyi közút fejlesztésére irányulhat. A 2017-es és 2021-es pályázatokban számtalan konzorciumi projekt valósult meg, mely nem kizárólag a tagokat (településeket) egymással közvetlenül összekötő, már meglévő külterületi helyi közút fejlesztésére irányult, de hasznossága mindkét település számára nagy volt. Javasoljuk, hogy konzorciumban ne csak kizárólag a tagokat (településeket) egymással közvetlenül összekötő, már meglévő külterületi helyi közút fejlesztésére irányulhasson.	Köszönjük a javaslatot, megvizsgáljuk a szabály módosításának lehetőségét.
László Attila	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt irányító Hatóság! Az eredményes pályázhatóság feltételei között a lélekszám határ relatív, mert a 299 fős település tulajdonában lévő útszakasz több ezer fő munkába illetve otthonába való eljutás lehetőségét biztosítja ezért kérem a pontozási szempontoknál a lélekszám alsó határát a kapható minimum pontszám esetében 298 főre tenni. A közvetlenül megközelíthető gazdasági/mezőgazdasági célú ingatlanok/gazdálkodási helyek száma esetében kérem vegyék figyelembe a mezőgazdasági művelésben résztvevő	Köszönjük a javaslatot, megvizsgáljuk a szempontok módosításának lehetőségét.

	földterületeket hrsz-onként, illetve a kiemelt jelentőséget (plusz pontot kapjon a vizes élőhely, halastó megközelítést célzó fejlesztés.	
László Attila	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: Tisztelt Irányító Hatóság! Az igényelhető előleg esetében kérem tegyék lehetővé a támogatási összeg legalább 95 %-os kifizetését.	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
Rudnay Balázs	Témakör: Elszámolható költségek Vélemény: A Felhívás 8.3. pontja alapján 25% előleg igényelhető, amelyet csak egyszer lehet lehívni, és az igénylést követően benyújtott első kifizetési kérelemben annak teljes összegével el kell számolni. Elnézést, de ezzel a szabályozással teljesen ellehetetlenítik az önkormányzatokat, hogy megfinanszírozzák a projektet. Ha pl. egy önkormányzat 100 millió Ft-ra pályázik, csak 25 millió Ft előleget kap. És azt sem tudja a záró elszámolásig görgetni, hanem rögtön az első kifizetési kérelemben el kell számolni vele. Tegyük fel, hogy olyan szerződést kötünk a kivitelezővel, hogy 3 db részszámlát és 1 db végszámlát ad. Az első részszámlát még ki tudjuk fizetni az előlegből, de a maradék 3 db számlát (75 millió Ft értékben) meg kell előlegeznie az önkormányzatnak, hogy valamikor majd utófinanszírozásban visszakapja. Erre nem sok önkormányzat képes.	
Szerb-Seres Attila	Témakör: Elszámolható költségek Vélemény: A jelen gazdasági helyzetben a kisebb települések Önkormányzatainak esélye sincs ilyen volumenű beruházást eszközölni. Pedig biztos kellene minden településen, hogy utat javítsanak vagy utat építsenek. Véleményem szerint ki kellene bővíteni az elszámolható költségek kategóriát azzal hogy a jelenlegi meglévő saját tulajdonban vagy kezelésben lévő földutak javítása karbantartása is elszámolható legyen a saját teljesítés esetén is! Mivel ezek karbantartása most igen fontos majd az őszi esős időben! A sáros járhatatlan földutakon való közlekedés megnehezíti a külterületen, tanyán élők mindennapi életét.	Köszönjük a javaslatot. A KAP ST RD43_R02_LOC_73 kódszámú Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistélepüléseken című beavatkozás keretében kizárólag külterületi helyi közutak fejlesztése és fenntartása támogatható. A helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendeletben foglaltak szerint a helyi közút a települési önkormányzat tulajdonában levő közút.
Ártim László	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: IV. Egyéb elvárások 6. A megvalósítani kívánt műveleteknek - jellegüktől függően – meg kell felelniük a hatályban lévő utügyi műszaki előírásoknak és jogszabályoknak, kiemelt figyelmet fordítva az alábbiakban felsoroltakra: Javaslat: az Utügyi Műszaki Szabályozási Bizottság határozata esetén eltérés engedélyezése az e-UT előírásoktól. Külterületi utak esetében gyakori, hogy egy-egy szakasz esetében indokolt az eltérés. A Bizottság határozatát az engedélyező hatóság elfogadja, az engedély kiadásánál figyelembe veszi.	Köszönjük az észrevételt! A szakmai szervezetekkel és társ minisztériumokkal folytatott egyeztetések során kialakított álláspont szerint elvárjuk a szabályok teljesülését.
Gaál Gergő	Témakör: Pályázók köre Vélemény: Azzal a céllal írom a levelem, hogy legyenek szívesek megfontolni és megoldást találni, hogy kibővítsék a támogatható utak, területek körét. Jelenleg csakis az önkormányzati tulajdonban, vagy vagyonkezelésében lévő utak támogathatóak. Azonban a Beregi térségben található több olyan mezőgazdasági célú út, ami kivett csatorna kataszterén fekszik és a Magyar állam tulajdonában van. Ezek legtöbbször nem lett lehatárolva külön helyrajzi számmal. A legtöbb ilyen út valamilyen csatornával párhuzamosan fut és a Vízügyi hatóság vagyonkezelésében áll. Az utak jogi szempontból rendezetlenek mert szolgalmi jog illeti meg a helyben gazdálkodókat és le kellene határolni őket. Tehát egy ilyen mezőgazdasági földút a pályázat azon kritériumának nem felel meg, hogy önálló helyrajzi számmal rendelkezzen, mivel a csatorna katasztere alatt található. Ezért azt javaslom, hogy a támogatható körét bővítsék ki a magyar állam tulajdonában lévő területekre. Szükség esetén egy későbbi lehatárolást engedély.	Köszönjük a javaslatot. A KAP ST RD43_R02_LOC_73 kódszámú Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistélepüléseken című beavatkozás keretében kizárólag külterületi helyi közutak fejlesztése és fenntartása támogatható. A helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendeletben foglaltak szerint a helyi közút a települési önkormányzat tulajdonában levő közút. Továbbá fejleszthetők azon utak is, amelyek a kedvezményezett önkormányzat vagyonkezelésébe kerülnek, ekkor jogosultak lehetnek a támogatásban való részesítésre.
Vajda László	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt Címzett! A pályázati felhívás 8.3 pontjában, az igényelhető előleg mértékét alacsonynak tartom. Egy önkormányzat számára a korábbi kiírás 50 %-os előlege is kevés volt, ezért a jelenlegi felhívásban szereplő 25 %-os előleg mértékét javaslom minimum 50 %-ra emelni.	Köszönjük az észrevételt. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy biztosítható-e és ha igen miképpen az egyszeri 25%-nál magasabb mértékű előleg az önkormányzatok részére.
Dr. Mógor Tímea	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt Pályázat Kiíró! Észrevételezni szeretném, hogy az igényelhető előleg összegét alacsonynak tartjuk, kérem vegyék fontolóra hogy a 25% előleg igénylést esetlegesen 50%-ra emeljék meg, tekintettel arra hogy a kisebb költségvetési	

	települési önkormányzatok is tudjanak részt venni a pályázatban. Köszönettel: Dr. Mógor Tímea	
Mesterné Szentés Zsanett	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: A felhívás tervezet 8.3. pontja alapján előleg igényelhető a támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig, de legfeljebb egyéni művellet esetén 37.500.000 Ft-ig. Az előleg összegét az első első kifizetési kérelemben teljes egészében el kell számolni. A 25%-os előleg összege véleményem szerint nem elegendő egy projekt hatékony, gördülékeny finanszírozásához, főként úgy, hogy azt az 1. kifizetési kérelemben kell elszámolni. Egy kisebb települési önkormányzat útfelújítás projekthez nem tud 75%-nyi összeget likvid tőkeként biztosítani. Az előleg összegéből - projekt mérettől függően - nagyjából a kivitelezés előlegszámlája finanszírozható. Korábbi, hasonló projektek esetében a kivitelezés előlegszámláját nem lehetett a kivitelezési munkák megkezdése, annak előrehaladása (részszámlák benyújtása) nélkül elszámolni. Véleményem szerint az előleg elszámolása az 1. kifizetési kérelemben ezért is problémás. Javasolnám az előleg mértékének megemelését és elszámolási határidejének módosítását.	
Hurtáné Gerőcz Brigitta	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: A felhívás tervezet 8.3. fejezet alapján a beruházás megvalósításához előleg igényelhető. A felhívás szerint a meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig, egy alkalommal előleget igényelhet a pályázó. Az előleg összegét az első 1. kifizetési kérelemben teljes egészében el kell számolni. Egy önkormányzat részére a 25%-os előleg összege nem elegendő a projekt hatékony, gördülékeny finanszírozásához. Véleményünk szerint egy kisebb települési önkormányzat egy útfelújítási projekthez nem tud 75%-nyi összeget likvid tőkeként biztosítani. Az előleg összegéből megközelítőleg a kivitelezés előlegszámlája finanszírozható. További nehezítő körülmény, hogy a korábbi, hasonló projektek esetében a kivitelezés előlegszámláját nem lehetett elszámolni önmagában. Az előleg teljes mértékű elszámolása az 1. kifizetési kérelemben ezért is problémás lehet. Javasoljuk a 256/2021. (V. 18.) Korm. rend 240/A. § összhangban, az előleg mértékének megemelését, elszámolási feltételeinek módosítását.	
Névtelen	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: A 25%-os előleg nagyon kevés, javasoljuk megemelni, mert ha így marad az nagy problémát fog jelenteni az önkormányzati finanszírozásban. Emiatt több fontos projekt nem kerül majd megvalósításra, így nem lesz fejlődő vidék.	
Czippán Gergely	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: Tisztelt cím! A tartalmi értékelési szempontok között nem jelölhető az 1000 fő alatti település, a települési listában viszont található ilyen község. Több polgármester kollégával együtt pozitívan értékelnék, ha a kisebb települések, akiknek általánosságban kedvezőtlenebb az anyagi forrásuk, magasabb pontszámot kaphatnának. Köszönettel: Czippán Gergely Bezi község polgármestere	Köszönjük a javaslatot, megvizsgáljuk a szempontok módosításának lehetőségét.